

Budgeten 2019 och ekonomiplanen 2019–2022

VD/8600/02.01.00.03/2018

RV/MR/TO/HY-L, AV/KW

Enligt finansministeriets prognos förutspås BNP för år 2018 stiga med 3,0 procent och åren 2019–2020 med 1,6–1,7 procent. Viktiga drivmotorer för den kraftiga ekonomiska tillväxten har från början av år 2016 varit den betydande ökningen i exporten av varor och tjänster samt ökningen i investeringar. Den inhemska konsumtionens roll har minskat. Exporten av varor och tjänster ökar med närmare fem procent år 2018. Den starka exportefterfrågan förväntas fortsätta trots hot om handelskrig, och tack vare efterfrågan förväntas exporten öka med 3,9 procent år 2019 och 3,2 procent år 2020. Däremot förväntas ökningen i investeringarna mattas av väsentligt från en nivå på över fyra procent år 2018 till en nivå på 1,5–2,0 procent åren 2019–2020. Vad gäller byggnadsinvesteringarnas del saktar tillväxten av tydligt redan år 2018.

I och med den ekonomiska tillväxten förväntas arbetslösheten minska fortsättningsvis. Sysselsättningsgraden förväntas öka till 72,4 procent år 2019 och till över 73 procent åren 2020–2021. Antalet svärsysselsatta personer är dock fortsättningsvis stort och minskningen av arbetslösheten i den ekonomiska konjunkturuppgången har inte varit helt så stor som väntat. På arbetsmarknaden råder fortsättningsvis betydande regionala och yrkesmässiga matchningsproblem.

Den kommunala sektorn har skuldsatt sig kraftigt under hela 2000-talet fram till 2016. Inverkat på skuldsättningsutvecklingen har för sin del det ökade servicebehovet i de lagstadgade tjänsterna bland annat på grund av den åldrande befolkningen och den allt kraftigare urbaniseringsprocessen. Likaså har statens beslut om nedskärningar i statsandelarna 2012 på ett väsentligt vis inverkat på den kommunala ekonomin. Under de senaste två åren har skuldsättningstakten ändå blivit långsammare. I bakgrunden till den förbättrade kommunala ekonomin finns, vid sidan av den allmänna ekonomiska utvecklingen som varit positiv, kommunernas egna anpassningsåtgärder. Den kommunala ekonomins konjunkturtopp inföll år 2017. Efter det har kommunernas och samkommunernas ekonomi stramats åt igen, även om nivån fortsättningsvis är relativt god. I slutet av 2018 beräknas kommunernas och samkommunernas lånestock ändå uppgå till en nivå på över 18 miljarder euro.

Kommunekonomiprogrammet för år 2019 har utarbetats i samband med beredningen av statens budgetproposition. Enligt kommunekonomiprogrammet försvagas verksamhetens och investeringarnas kassaflöde i kommunerna betydligt under 2018 jämfört med året innan. Orsaken till detta är skatteinkomsternas och statsandelarnas knappa tillväxt som orsakar att årsbidraget minskar jämfört med året innan. Samtidigt ökar ändå investeringarna. Läget beräknas bli bättre under de kommande åren på grund av att skatteinkomsterna ökar. Det att verksamheten och investeringarnas finansieringsbalans blir bättre år 2020 beräknas synas i att lånestocken ökar långsammare på en riksomfattande nivå. Om finansieringsbalansen blir bättre såsom beräknat är kommunernas behov av att höja skatteprocenten inte längre så stort.

Beredningen av Vanda stads budget för år 2019

En central utgångspunkt för ekonomiplanen 2019–2022 är Vanda stads strategi för fullmäktigeperioden för åren 2018–2021. Strategin som godkänts av fullmäktige fastställer de viktigaste riktlinjerna för stadens ekonomi, som bland annat är att hålla skatteprocenten på nuvarande nivå, fullmäktigeperiodens investeringstak, en kontrollerad ökning av verksamhetsutgifterna och att säkerställa tillräckliga inkomster

från markförsäljningen. Genom dessa har man som målsättning att trygga stadens ekonomiska balans och även i slutet av ekonomiplaneperioden hålla stadens lånestock, som minskat tydligt från år 2015, på en nivå som ligger under en miljard.

Vandas ekonomiplaneförslag 2017–2020 utgår från inkomst- och fastighetsskatteprocentsatserna för år 2018 och en ökning i servicebehovet på basis befolkningsprognosen för Vanda. Ekonomiplanen siktar på ett årsbidrag som stärks år för år och med vilket man kan öka investeringarnas förmåga till intern finansiering. De sammanlagda verksamhetsinkomsterna för staden, affärsverken och fonderna i budgeten 2019 uppgår till 441 milj. euro och verksamhetsutgifterna till 1 603 milj. euro. I jämförelse med årsprognosen i den andra delårsöversikten för år 2018 ökar inkomsterna med 1,1 procent och utgifterna med 5,1 procent. I budgeten 2019 riktas en exceptionellt stor del av utgifterna till Vanda stad, och staden kan inte inverka på alla utgiftsposter med sin egen verksamhet. Verksamhetsutgifterna höjs bland annat av löneförhöjningarna på 10,7 milj. euro år 2019, externa och interna hyrornas ökning år 2019 i relation till den beräknade nivån 17,6 miljoner euro år 2018, kostnaderna för införandet av Apotti 5,9 miljoner euro, den utvidgade småbarnspedagogiken 3,4 miljoner euro (utan lokalernas hyreshöjningar), ökningen av HNS kommunandel på 10,7 miljoner euro samt ökningen av den kalkylmässiga semesterlöneskulden i slutet av 2019 i samband med att nedskärningen i semesterpenningen i konkurrenskraftsavtalet upphör 2020, vilket orsakar en post på 5,7 miljoner euro som inverkar på resultatet bokförs.

Staden beräknas få 885 milj. euro i kommunalskatt år 2019, vilket innebär en ökning med 6,4 procent jämfört med bokslutsprognosen för år 2018. Ekonomiplaneåren beräknas utgående från landsomfattande prognoser få en ökning i inkomsterna av kommunalskatt på omkring fyra procent i snitt och avkastningen från en procentenhet av kommunalskatten beräknas till cirka 46,6 milj. euro år 2019. På basis av prognosen för samfundsskatter för hela landets kommuner beräknas staden få in 83,0 miljoner euro i samfundsskatt 2019, vilket betyder en ökning på 8,6 procent jämfört med prognosen för år 2018. Vandas fastighetsskatteinkomstprognos för år 2019 är 80,0 miljoner euro.

Staden uppskattas få sammanlagt 173,0 milj. euro i statsandelar år 2019, vilket är på samma nivå som prognosen för statsandelen år 2018. Statsandelsutjämningen utgående från skatteinkomsterna uppgår enligt en förhandskalkyl för Vandas del till -40,1 miljoner euro under 2019.

Årsbidraget är 84,8 milj. euro i budgeten för 2019 (BDG 2018: 100,9 milj. euro) och avskrivningarna år 2019 117,7 milj. euro. I budgeten för 2019 uppgår räkenskapsperiodens resultat till -32,9 milj. euro.

Investeringar i ekonomiplanen 2019–2022

I budgetens investeringsprogram uppgår stadens investeringsutgifter till 151,4 miljoner euro år 2019 medan investeringsdelens netto uppgår till 147,4 miljoner euro. Utöver detta omfattar investeringsprogrammet i budgeten 2019 investeringar på 5,3 milj. euro i fonder och investeringar på 2,4 milj. euro i affärsverk. Investeringsprogrammet uppdateras varje år som en del av budgetberedningen. Under fullmäktigeperioden 2018–2021 har stadens investeringstak fastställts till 500 milj. euro. Av de totala investeringarna för 2019 kan 53 procent enligt budgeten finansieras genom inkomstfinansiering. Stadens lånestock avkortas innevarande år med minst 60 miljoner euro. År 2019 blir man troligen igen tvungen att utöka stadens lånestock med högst 58 milj. euro på grund av investeringar, varvid lånestocken kvarstår på samma nivå som i början av år 2018.

Fastighetscentralen har tillsammans med verksamhetsområdena och ekonomiplaneringen berett ett husbyggnadsinvesteringsprogram som gäller Vanda stads nybyggen under följande 10-årsperiod. För nybyggnation har för år 2019 budgeterats totalt 49,6 milj. euro. Projekt som är under byggande vid årsskiftet och färdigställs år 2019 är Aurinkokiven koulu, fas II, den ersättande skolbyggnaden i Råtorp,

daghemmen i Håkansböle, Gruvsta II och Dickursby. Projekt som genomförs i sin helhet år 2019 är utbyggnaden av servicebyggnaderna i idrottsparkerna i Korso, Mårtensdal och Myrbacka och hyrespaviljongen för skola och lågstadium i Käinbybacka. Projekt som inleds är Hämeenkylä koulu och daghemmet Veturin päiväkoti. För att främja projektet med en invånarlokal i Lejle har dessutom 0,3 milj. euro budgeterats för år 2019. Den övriga finansieringen av projektet har fonderats för projektet.

För budgetfinansierade reparationsbyggnadsprojekt har för 2019 budgeterats sammanlagt 32,5 milj. euro. Projekt som är under byggande vid årsskiftet 2018/2019 är ombyggnaden av Havukosken koulu och ombyggnaden av gymnastiksalen i Lehtikuusen koulu. För dessa projekt som färdigställs under år 2019 har budgeterats sammanlagt 5,2 milj. euro. Större reparationsprojekt som genomförs i sin helhet 2019 är den partiella ombyggnaden av Askiston koulu, ombyggnaden av våningarna 1 och 2 i museiskolan i Råtorp (som en del av projektet allianssi), ändringsarbetena i Ruusuvuoren koulu, reparationen av Lehtikuusen koulus fasader, konstruktionsmässiga reparationer i Kaunialas sjukhusbyggnad och renoveringen av Mårtensdals simhalls fasader, för vilka budgeterats sammanlagt 4,3 milj. euro. För ombyggnaden av Viola, kulturcentret för barn och unga och ombyggnaden av Västersundom skola, vilka inleds år 2019 och färdigställs år 2020 har budgeterats sammanlagt 3,6 milj. euro. För partiella ombyggnader av daghem och gårdsreparationer har ytterligare budgeterats sammanlagt 4,4 milj. euro. För avlägsnandet av problem med inomhusluften har reserverats 2,5 milj. euro för år 2019. För reparations- och ändringsarbeten i hyres- och aktielokaler har i budgeten 2019 reserverats ett anslag på sammanlagt 2,3 milj. euro.

För investeringar i kommunal teknik reserveras sammanlagt 40,0 milj. euro i budgeten för 2019. Staten och kommunerna i Helsingforsregionen undertecknade sommaren 2016 avtalet om markanvändning, boende och trafik (MAL) för att stödja stora infraprojekt och främja boendet 2016–2019. Enligt avtalet stöder staten stora infraprojekt medan kommunerna förbinder sig till att märkbart påskynda planläggningen av bostadsområden. Vanda har i avtalet förbundit sig att skapa förutsättningar för sammanlagt 2 400 nya bostäder varje år, vilket ofrånkomligen kräver investeringar i kommunal teknik.

Omkring 6 milj. euro har reserverats för ombyggnaden av gator i äldre bostadsområden och för trafiksäkerhetsåtgärder. Ombyggnadsprojekt är bl.a. Joukovägen och Larsvägen i Räckhals, Ärtvägen i Dickursby, Fjärilsvägen i Nissbacka och Krickvägen i Korso. För ombyggnaden av broar innehåller byggnadsprogrammet en årlig reservering på i cirka 1 milj. euro. Vid valet av ombyggnadsprojekt i parker prioriteras särskilt säkerheten. Varje år ombyggs 4–6 lekområden för omkring en miljon euro. För 2019 har reserverats sammanlagt omkring 2 milj. euro för att förbättra belysningen i det äldre gatunätet och i parkområdena samt för att förnya murkna stolpar. De mest betydande projekten när det gäller byggandet av idrottsområden är idrottsparkerna i Myrbacka och Räckhals. Utvecklingen av nätet av friluftsleder fortsätter längs Vanda å och Kervo å.

År 2019 har reserverats ett anslag på 7,9 milj. euro för investeringar i datasystem och 7,7 milj. euro för investeringar i lös egendom. Vidare har i budgeten reserverats 10 milj. euro för markanskaffningar och istandsättning av markområden samt 1,5 milj. euro för anskaffningen av aktier och andelar.

Stadsdirektörens förslag till budget och ekonomiplan har delats ut till stadsstyrelse- och fullmäktigeledamöterna vid informationsmötet 8.10.2018 som gällde budgeten och ekonomiplanen. Stadsdirektörens budgetförslag och förslag till ekonomiplan för åren 2019–2022 medföljer som bilaga till föredragningslistan.

Den delegation som stadsstyrelsen tillsatte behandlar budgetförslaget 29.10.2018.

Stadsstyrelsen 30.10.2018 § 7

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) godkänna till budgetförslaget och förslaget till ekonomiplan 2019–2022 som stadsstyrelsens förslag till stadsfullmäktige,
- b) berättiga ekonomiplaneringen att göra de av stadsstyrelsen fastställda ändringarna i förslaget till ekonomiplan och dess motiveringar samt kalkylmässiga justeringar och textjusteringar av teknisk natur och
- c) föreslå för stadsfullmäktige att
 1. godkänna de bindande målen i budgeten för 2019 samt i förhållande till fullmäktige bindande anslag och inkomstbudgetar,
 2. godkänna bestämmelserna om verkställighet i budgeten för 2019, och
 3. godkänna ekonomiplanen 2019–2022.

Behandling:

Stadsstyrelsen hade tilldelats det förhandlingsresultat om de ändringar som ska göras i budget- och ekonomiplanförslaget för 2019–2022 som den delegation som sammanträdde 29.10.2018 för en detaljerad behandling av ekonomiplanen hade kommit fram till. Ordförande frågade om förhandlingsresultatet kan godkännas enhälligt och ingen motsatte sig förslaget. Vid sammanträdet framfördes följande förslag till ändring i budgeten 2019 och ekonomiplanförslaget 2019–2022:

Stadsstyrelsens ledamot Mika Niikko föreslog, till förslaget till budget och ekonomiplan 2019–2022 på sidan 78, att verksamhetsmöjligheterna för de organisationer som förverkligar mathjälpen det gemensamma bordet ska stärkas genom att tillföra bidrag på sammanlagt 100 000 euro. Ändringsförslaget vann inte understöd varvid ordförande konstaterade att förslaget förföll i brist på understöd.

Det antecknades att stadsdirektören ändade sitt beslutsförslag genom att lägga till följande ord "ändrats i enlighet med resultatet från förhandlingarna mellan grupperna" i punkt a) (tillägget i kursiv stil): "godkänna budgetförslaget och förslaget till ekonomiplan 2019–2022 som *ändrats i enlighet med resultatet från förhandlingarna mellan grupperna*, som stadsstyrelsens förslag till stadsfullmäktige".

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att

- a) "godkänna budgetförslaget och förslaget till ekonomiplan 2019–2022 som ändrats i enlighet med resultatet från förhandlingarna mellan grupperna, som stadsstyrelsens förslag till stadsfullmäktige".
- b) berättiga ekonomiplaneringen att göra de av stadsstyrelsen fastställda ändringarna i förslaget till ekonomiplan och dess motiveringar samt kalkylmässiga justeringar och textjusteringar av teknisk natur och
- c) föreslå för stadsfullmäktige att
 1. godkänna de bindande målen i budgeten för 2019 samt i förhållande till fullmäktige bindande anslag och inkomstbudgetar,
 2. godkänna bestämmelserna om verkställighet i budgeten för 2019, och
 3. godkänna ekonomiplanen 2019–2022.

I beslutets förslagsdel har de ändringar som gjorts i förslaget till budget och ekonomiplan 2019–2022 vid stadsstyrelsens behandling 29.10.2018 ändrats enligt följande:

- "...De sammanlagda verksamhetsinkomsterna för staden, affärsverken och fonderna i budgeten 2019 uppgår till 444 milj. euro och verksamhetsutgifterna till 1 604 milj. euro. I jämförelse med årsprognosen i den andra delårsöversikten för år 2018 ökar inkomsterna med 1,8 procent och utgifterna med 5,2 procent."
- "Årsbidraget är 86,8 milj. euro i budgeten för 2019 (BDG 2018: 100,9 milj. euro) och avskrivningarna år 2019 117,7 milj. euro. I budgeten för 2019 uppgår räkenskapsperiodens resultat till -30,8 milj. euro."

"För partiella ombyggnader av daghem och gårdsreparationer har ytterligare budgeterats sammanlagt 4,4 milj. euro. För avlägsnandet av problem med inomhusluften har reserverats 5,0 milj. euro för år 2019."

Stadsfullmäktige 12.11.2018 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) godkänna de bindande målen i budgeten för 2019 samt i förhållande till fullmäktige bindande anslag och inkomstbudgeter,
- b) godkänna bestämmelserna om verkställighet i budgeten för 2019, och
- c) godkänna ekonomiplanen 2019–2022.

Behandling:

Vid behandlingen av förslaget till budget- och ekonomiplan utgick man från stadsstyrelsens förslag 29.10.2018.

Vid den detaljerade behandlingen föreslogs ändringar i stadsstyrelsens förslag som det röstades om enligt följande:

5 Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservicen totalt

Ledamoten Mika Niikko föreslog följande tillägg på sidan 73:

"Verksamhetsmöjligheterna för de partner som förverkligar mathjälpen det gemensamma bordet stärks genom att tillföra bidrag på 30 000 euro."

Ledamoten Niilo Kärki understödde Niikkos förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamoten Mika Niikkos förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

I omröstningen gavs 54 ja-röster, 11 nej-röster medan en (1) ledamot röstade blankt och en (1) var frånvarande, varvid ordföranden konstaterade att ändringsförslaget förkastats.

6 Verksamhetsområdet för social- och hälsovård totalt

Ledamoten Sirkka-Liisa Kähärä framförde ett gemensamt ändringsförslag av fullmäktigegrupperna i momentet 12 30 Hälsovårdsservicen, sidan 89, där formuleringen "diabetesenheten och utdelningen av vårdartiklar koncentreras till Dickursby" efter det nästsista franska strecket, ändras till "ett kompetenscentrum för diabetesvård grundas i Dickursby, men vården vid diabetes typ 1 och 2 sköts även i fortsättningen vid samtliga hälsostationer."

Ledamoten Kati Tyystjärvi understödde Kähäräs förslag.

Ordförande konstaterade att ändringsförslaget kan godkännas enhälligt.

Ledamoten Kati Tyystjärvi föreslog följande ändring i momentet 12 30 Hälsovårdsservicen: "minskning av avgiftsinkomsterna 1 600 000 euro, slopandet av hälsocentralsavgiften".

Ledamoten Antero Eerola understödde Tyystjärvis förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamoten Kati Tyystjärvis förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen avgavs 61 ja-röster och fem (5) nej-röster medan en ledamot var frånvarande, varvid ordföranden konstaterade att ändringsförslaget förkastats.

7 Bildningsväsendets verksamhetsområde totalt

Ledamoten Kirsi Mäkilaine föreslog följande tillägg i momentet 13 50 Småbarnspedagogik, sidan 120: "Vanda gör under år 2019 en utredning om det vid behov kunde erbjudas kvälls-, natt- och veckoslutsvård på ett kommunalt daghem eller familjedaghem för de elever i årsklasserna 1 och 2, vilkas föräldrar är ensamförsörjande och skiftarbetar."

Ledamoten Niilo Kärki understödde Mäkilaines förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamoten Kirsi Mäkilaines förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 55 ja-röster och 11 nej-röster medan en ledamot röstade blankt, varvid ordföranden konstaterade att ändringsförslaget förkastats.

15 Målen för Vanda stads viktigaste och ekonomiskt mest betydande dottersamfund (Kommunkoncernen)

Ledamoten Antero Eerola föreslog i momentet Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, sidan 242, ekonomiska mål, att procenten för verksamhetens effektivisering ändras till minst 1 %.

Ledamoten Kati Tyystjärvi understödde Eerolas förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamoten Antero Eerolas förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen avgavs 60 ja-röster, fem (5) nej-röster medan en ledamot röstade blankt och en ledamot var frånvarande, varvid ordföranden konstaterade att ändringsförslaget förkastats.

Beslut:

Förslaget godkändes, sålunda ändrat att momentet 12 30 Hälsovårdsservicen, sidan 89, i budgeten 2019 och ekonomiplanen 2019–2022, där formuleringen "diabetesenheten och utdelningen av vårdartiklar koncentreras till Dickursby" efter det nästsista franska strecket, ändras till "ett kompetenscentrum för diabetesvård grundas i Dickursby, men vården vid diabetes typ 1 och 2 sköts även i fortsättningen vid samtliga hälsostationer."

Vidare antecknades följande uttalanden till protokollet:

Kristdemokraternas fullmäktigegrupps uttalande till protokollet, som understöddes av fullmäktigegruppen för Centern i Finland: "Det utarbetas en ekonomiskt och pedagogiskt motiverad utredning om barnfamiljers möjlighet att om de så önskar välja ett vårdalternativ som baserar sig på vård i hemmet och klubbverksamhet."

Fullmäktigegruppens för Centern i Finland uttalande till protokollet, som understöddes av fullmäktigegruppen de blåa i Vanda, kristdemokraternas fullmäktigegrupp, de grönas fullmäktigegrupp: "Då personstrukturen inom småbarnspedagogiken ändras, minskar personalen inom stödet för utveckling och lärande med 28 årsverken före år 2021. Detta förverkligas huvudsakligen, så att beställningen av assistenter från Seure minskas med närmare hundra årsverken och det i stället anställs mer utbildade arbetstagare enligt principen om kostnadsneutralitet, vilket medför en stor minskning i årsverken.

Som bäst pågår en utredning om stöd för lärande och skolgång i Vanda. När resultaten kommer måste man förbereda sig på att granska personalstrukturen inom småbarnapedagogiken på nytt, om det visar sig att barnen inte får tillräckligt stöd för utveckling och lärande i småbarnspedagogiken."

Fullmäktigegruppens för Centern i Finland uttalande till protokollet, som understöddes av kristdemokraternas fullmäktigegrupp, fullmäktigegruppen de blåa i Vanda och sannfinländarnas fullmäktigegrupp:

"Genom att sänka åldersgränsen för sportkortet kan man främja motion och god fysisk kondition hos äldre personer. Det skulle vara en god och billig investering för att upprätthålla seniorernas hälsa och välbefinnande. Vi anser att en sänkning av åldersgränsen för sportkortet, helst till 65 år, ska beredas till nästa budget."

Bilagor:

- Stadsstyrelsens förslag till budget 2019 och ekonomiplan 2019-2022
- De driftsekonomiska verkningarna av investeringarna 2019-2028
- EP-förhandlingsresultat 29.10.2018
- Ordningsföljden i budgetbehandlingen 2018
- Omröstningsprotokoll 12.11.2018 § 13
- Anföranden av stadsstyrelsens ordförande och fullmäktigegruppernas ordförande

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

Ritva Viljanen, stadsdirektör, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Matti Ruusula, tf. ekonomidirektör, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Teija Oras, tf. budgetchef, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)